

сучасні, особливо комп'ютерні, технології організації навчання.

Особливу увагу слід приділяти організації колективної самостійної роботи студентів (парами, трійками, групами), забезпечуючи при цьому максимальну зайнятість кожного. Робота в малих групах дасть змогу студентам більш ефективно виконувати завдання з дисципліни за рахунок атмосфери співпраці. Всі етапи занять закінчуються аналізом виконаної студентами роботи, показом досягнутого результату.

Ефективність самостійної роботи студента залежить від таких факторів, як:

- забезпечення раціонального поєднання аудиторної та самостійної роботи студентів;
- наявності необхідного методичного матеріалу для ефективного перетворення самостійної роботи в творчий процес;
- надання своєчасної допомоги викладачем під час виконання студентом індивідуальних завдань;
- організації якісного контролю за успіхами студентів.

Отже, процес контролю якості знань студентів має бути максимально націлений на індивідуальний підхід до кожного студента. Важливим є те, що при проведенні контролю викладачу необхідно враховувати індивідуально-психологічні особливості студента і пам'ятати, що кожен студент є особистістю.

Підводячи підсумки, слід підкреслити, що організації самостійної роботи студентів, як основної складової процесу навчання, в сучасних умовах слід приділяти особливе значення.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ КУРСУ «ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ (ФІТОНЦИДОЛОГІЯ)»

Панасенко Т.В. (м. Полтава)

Навчальна дисципліна «Лікарські рослини (фітонцидологія)» викладається для студентів другого курсу природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка за напрямом підготовки «Біологія». Згідно навчального плану вона входить до циклу професійної та практичної підготовки, вибіркової частини і включає 90 годин, які розподіляються таким чином: лекційних занять – 20 год., практичних занять – 18 год., самостійна та індивідуальна робота – по 26 год., форма контролю – залік [1].

Метою вивчення курсу «Лікарські рослини (фітонцидологія)» є оволодіння студентами методики знаходження, визначення, оцінки запасів лікарських рослин різних фітоценозів, раціонального їх використання, вміння підготовки лікарської сировини до застосування та набуття знань і навичок практичного їх використання при лікуванні нескладних захворювань. Дана мета обумовлює завдання, які виконуються при викладанні навчальної дисципліни:

- з'ясувати предмет і завдання ресурсознавства лікарських рослин, засвоїти нормативно-правові основи використання ресурсів лікарських рослин;
- розкрити суть основних геоботанічних понять;
- розкрити поняття про діючу речовину лікарських рослин, охарактеризувати терапевтичну дію первинних і вторинних органічних сполук;
- наводити приклади лікарських рослин із різних фітоценозів, у тому числі місцевої флори, проаналізувати їх біоморфологічні, екологічні та фітотерапевтичні властивості;
- оволодіти методикою збору, сушіння, упаковки, транспортування і

зберігання сировини лікарських рослин, дати вміння впроваджувати в практику різні форми використання лікарських рослин;

- навчитися розпізнавати за систематичними ознаками найбільш поширені лікарські види;
- з'ясувати та запропонувати шляхи збереження, відновлення і раціонального використання рідкісних рослин, у тому числі й лікарських.

Курс «Лікарські рослини (фітонцидологія)» за кредитно-модульною системою розподілено на один змістовий модуль «Теоретичні та практичні аспекти фітонцидології», який включає такі основні теми: ресурсознавство лікарських рослин: напрямки пошуку, вивчення та визначення їх запасів, діючі речовини лікарських рослин, різноманітність лікарських рослин природних і штучних біоценозів, фітосихологічна характеристика отруйних лікарських рослин, основні вимоги до лікарської сировини, рідкісні види лікарських рослин, шляхи їх збереження та відновлення [1].

Поточний контроль передбачає усне опитування студентів на лекційних і практичних заняттях, тестування з теми. Модульний контроль пропонується проводитися у формі тестування з теми змістового модуля. Підсумковий контроль – залік у формі усної перевірки знань студентів (відповідей на питання, що даються у кінці робочої програми) або підсумкової контрольної роботи [1]. Контроль за самостійною роботою проводиться у формі співбесіди на практичних заняттях, перевірки записів у робочих зошитах і тестової перевірки знань.

Для виконання індивідуальної роботи студентам пропонуються такі види діяльності: оформити гербарій трьох лікарських видів (дикорослого, культивованого та їстівного), підготувати фотоілюстрацію та коротку анотацію про їх практичне використання, виготовити колекцію різних форм лікарської рослинної сировини, презентувати фотоілюстративний матеріал рідкісних лікарських видів та ін.

Упродовж вивчення дисципліни студенти можуть виконувати один навчальний проект у вигляді розробки презентації, або реферату [1]. Контроль за індивідуальною роботою здійснюється викладачем на практичному занятті у формі перевірки презентації або захисту реферату.

Досить цікаво для студентів проходить вивчення теми «Основні вимоги до лікарської сировини», де студенти мають можливість самостійно приготувати одну із форм використання лікарської рослинної сировини та презентувати її на практичному занятті, провести дегустацію фіточаїв, трав'яних відварів, сиропів, сушених фруктів та ін.

Викладання курсу «Лікарські рослини (фітонцидологія)» передбачає опрацювання студентами навчальних відеоматеріалів («Лікарські рослини», «Лікування травами» та інші), гербарних зразків, колекцій форм використання лікарської сировини, фотоілюстрації рослин, презентації, які наглядно демонструють особливості біоморфологічних і фітотерапевтичних властивостей видів лікарської флори, методи їх збору, сушіння та використання.

Література

1. Панасенко Т.В. Робоча програма з навчальної дисципліни «Лікарські рослини (фітонцидологія)». – Полтава: ПНПУ, 2010. – 18 с.

МЕТОДИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ТЕМИ «СЕРЦЕВО-СУДИННА СИСТЕМА» В ШКОЛІ

Петрова Н.А., Бажан А.Г. (м. Полтава)

Здоров'я нації – цінність, яку важко переоцінити, саме тому боротьба із